

Bijlage 4. Behandeling van de adviezen en bezwaren bij het ministerieel besluit tot definitieve bescherming als monument van de hoeve-brouwerij met mouterij Goossens in Dilbeek (Schedpaal)

Provincie: Vlaams-Brabant

Gemeente: Dilbeek, 6de afdeling, sectie E

Objectnummer: 4.01/23016/142.1

Dossiernummer: 4.001/23016/102.1

Omschrijving:

Hoeve-brouwerij met mouterij Goossens, Isabellastraat 16

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

18 MEI 2017

Brussel,

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

1. Adviezen uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige bescherming

1.1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen RWO, LNE, MOW en LV

1.1.1. Beleidsdomein Ruimtelijke ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Het advies werd gevraagd op 7 juli 2016.

Het departement noch de overige agentschappen brachten een advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

1.1.2. Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

Het advies werd gevraagd op 7 juli 2016.

Het agentschap Natuur en Bos bracht op 29 juli 2016 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Het agentschap heeft één aandachtspunt: "de gebouwen zijn volledig in VEN gelegen. Er moet bij de verbouwing van deze oude gebouwen verzekerd worden dat er geen impact is op vleermuizen".

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit.

De afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen bracht op 12 juli 2016 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Uit het gecoördineerd advies wordt opgemaakt dat er geen opmerkingen zijn met betrekking tot de aspecten bodembescherming, ondergrond en natuurlijke rijkdommen.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit.

Het departement noch de overige agentschappen brachten een advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

1.1.3. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het advies werd gevraagd op 7 juli 2016.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerend erfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

1.1.4. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het advies werd gevraagd op 7 juli 2016.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerend erfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

1.2. Advies uitgebracht door de betrokken gemeente Dilbeek

Het advies werd gevraagd op 7 juli 2016.

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht op 1 augustus een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit.

1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 7 juli 2016.

De VCOE bracht op 25 augustus 2016 een gunstig advies uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

Punt 3 van het advies:

De VCOE vraagt om de onderschriften in de fotoregistratie maximaal af te stemmen op de beschrijving van de erfgoedelementen in artikel 2 van het beschermingsbesluit. Specifiek voor de gevels geniet het de voorkeur te verwijzen naar de windrichting, zoals in het beschermingsbesluit.

Antwoord: De onderschriften in de fotoregistratie (bijlage 2) worden aangevuld met verwijzingen naar de windrichting en de volgorde wordt ook afgestemd op de beschrijving van de erfgoedelementen in artikel 2.

Punt 4, opmerking 1 van het advies:

De VCOE vraagt om een aantal elementen die beschreven worden alsnog op te nemen in de fotoregistratie.

Antwoord: De fotoregistratie wordt uitgebreid met foto's van het interieur van het woonhuis, namelijk van de rood keramische vloeren, de balkenroostering van de slaapkamer en het schrijnwerk van de binnendeuren. Bijkomend worden er ook nog extra foto's van de cultuurgoederen opgenomen in de fotoregistratie.

Punt 4, opmerking 2 van het advies:

De VCOE merkt bijkomend op dat de beschrijving van het interieur en de planindeling van het woonhuis eerder beperkt is en vraagt deze verder te verduidelijken.

Antwoord: Het historisch gebruik van alle ruimtes en de originele planindeling (vooral van het westelijke deel, nu één grote leefruimte) van het woonhuis zijn niet bekend. De beschrijving wordt daarom beperkt gehouden tot de bewaarde erfgoedelementen om geen belemmering te vormen voor het toekomstig gebruik van het woonhuis.

Punt 4, opmerking 3 van het advies:

De VCOE merkt op dat het sporenonderzoek gedetailleerder dient te gebeuren. Voor een site van deze schaal worden een aantal elementen te weinig naar voor gebracht die de evolutie van de site duiden. De commissie suggereert tevens de belangrijkste erfgoedelementen en sporen die getuigen van het brouwproces, aan te duiden op een plan.

Antwoord: Om de evolutie en het gebruik van de oude brouwerij met mouterij en de nieuwe brouwerij te kunnen reconstrueren, werd gezocht naar bewaarde milieuvergunningen die nodig waren bij de inrichting van een brouwerij. Zoals aangehaald in het inhoudelijk dossier zijn deze documenten niet bewaard. Alle zichtbare erfgoedelementen werden beschreven in artikel 2 van het MB. Bij restauratie en herbestemming van de gebouwen kan diepgaander bouwhistorisch onderzoek gebeuren en kunnen bijkomende sporen aan het licht komen. Verder onderzoek maakt geen deel uit van het beschermingsdossier.

De verschillende afleesbare erfgoedelementen van het brouwproces op de eerste verdieping in de nieuwe brouwerij worden bijkomend aangeduid op een schets bijgevoegd in de fotobijlage bij het inhoudelijk dossier.

Punt 5, opmerking 1 van het advies:

De VCOE merkt op dat de resterende sporen van de nieuwe brouwerij die cruciaal zijn duidelijk en gedetailleerd moeten worden omschreven.

Antwoord: Zie antwoord op punt 4, opmerking 3. De bewaarde sporen van het brouwproces op de eerste verdieping van de nieuwe brouwerij worden aangeduid op een schets.

Punt 5, opmerking 2 van het advies:

De VCOE vraagt een aantal beheersdoelstellingen te verduidelijken of helderder te formuleren.

Antwoord:

Beheersdoelstelling 1: Er wordt bijkomend verwezen naar de afzonderlijke gebouwen die mee het karakter uitmaken van de semi-gesloten hoeve, namelijk het woonhuis, het pakhuis, de voormalige stallen en een open overkapt bergplaats.

Beheersdoelstelling 2: Idem als bij beheersdoelstelling 1. Bijkomend wordt aangehaald dat eventuele nieuwe muuropeningen in de zijgevel van het woonhuis respect moeten hebben voor het gesloten karakter van deze zijgevel.

Beheersdoelstelling 4: De VCOE merkt op dat het niet duidelijk is hoe invulling kan gegeven worden aan de doelstelling voor het behoud van het gesloten karakter van de zijgevels van het pakhuis bij de inbreng van nieuwe muuropeningen. Om het bestaande gesloten karakter te behouden wordt gesuggereerd om eventuele nieuwe muuropeningen te lokaliseren op de locatie van de bestaande blinde muuropeningen.

De VCOE merkt op dat het meest recente deel van het pakhuis uit midden 20ste eeuw een kiemvloer lijkt te hebben. Onderzoek heeft uitgewezen dat een keramische kiemvloer als hier niet meer geplaatst werd in mouterijen midden 20ste eeuw. Er zijn op de site ook geen andere sporen meer aanwezig die zouden duiden op de aanwezigheid van een mouterij midden 20ste eeuw. Het pakhuis is een typisch voorbeeld van een pakhuis bij een lambiekbrouwerij voor de opslag van tonnen lambiek.

Beheersdoelstelling 5: In artikel 2 wordt bijkomend beschreven welke delen van de stallen nog hun oorspronkelijke gevelindeling hebben. De verbouwingen van de stallen wordt aangevuld in het inhoudelijk dossier.

Beheersdoelstelling 9: De VCOE merkt op dat de poel naast de oude brouwerij met mouterij niet beschreven is in artikel 2 van het MB. De poel wordt aangeduid in artikel 2 als vijver, nu gewijzigd in "poel". De poel wordt ook beschreven in het inhoudelijke dossier. Bijkomend wordt

een foto van deze poel toegevoegd aan de fotoregistratie bij het MB. De poel ligt op perceel E284K en behoort tot de bescherming.

Punt 6 van het advies: De VCOE merkt op dat in artikel 4 van het MB elementen worden opgesomd die ook in de beheersdoelstellingen, artikel 3, aanbod komen.

Antwoord: De bijkomende paragraaf met opsomming van de verplicht te behouden delen in artikel 4 wordt gewist. Deze elementen komen aan bod in artikel 3.

Punt 8 van het advies: De VCOE vraagt om de relevante historische kaarten in bijlage bij het inhoudelijk dossier te voegen.

Antwoord: Er werd een fotobijlage bij het inhoudelijk dossier gevoegd met het historisch kaartmateriaal ter verduidelijking van de historische evolutie van de site.

Conclusie: het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit.

1.4. Conclusie

De uitgebrachte adviezen hebben invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Op basis van het advies van de VCOE worden het inhoudelijk dossier, het MB en de fotobijlagen aangepast.

2. Adviezen en bezwaren uitgebracht na de voorlopige bescherming en voorafgaand aan de definitieve bescherming

Openbaar onderzoek en hoorrecht

Gemeente Dilbeek organiseerde het openbaar onderzoek van 12 december 2016 tot 11 januari 2017. Tijdens het openbaar onderzoek werden geen bezwaren ingediend.

3. Conclusie

De uitgebrachte adviezen en bezwaren uitgebracht na de voorlopige bescherming en voorafgaand aan de definitieve bescherming hebben geen invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het inhoudelijk dossier noch het beschermingsbesluit werden aangepast.